

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen med Kroatien om ömsesidigt främjande av och skydd för investeringar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att riksdagen godkänner den med Kroatien den 1 juni 1999 undertecknade överenskommelsen om ömsesidigt främjande av och skydd för investeringar. Avsikten med överenskommelsen är att främja och intensifiera det ekonomiska samarbetet med Kroatien samt att göra de rättsliga grunderna i synnerhet i fråga om investeringar mellan länderna klarare. Genom överenskommelsen vill man garantera gynnsamma villkor för investeringar som görs i den ena avtalsslutande staten av den andra avtalsslutande partens medborgare och

företag samt erkänna behovet av att skydda investeringarna.

Överenskommelsen träder i kraft den trettionde dagen efter den dag då de avtalsslutande parterna har meddelat varandra att de konstitutionella villkoren för ikraftträdandet har uppfyllts. I propositionen ingår ett förslag till lag om godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen vilka hör till området för lagstiftningen. Den föreslagna lagen avses träda i kraft samtidigt med överenskommelsen.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

Kroatien, som till invånarantal är ungefär i samma storleksklass som Finland, är efter Slovenien den näst rikaste av Jugoslaviens forna delrepubliker. Av historiska och kulturella skäl upplever Kroatien sin identitet som mellaneuropeisk och inte som balkansk. Den romerskkatolska tron och en lång historia under österrikiskt styre har skilt kroaterna från de ortodoxa serberna, som levde 500 år under turkiskt styre. I den jugoslaviska stat som grundades 1918 förenades sydslaverna i en förbundsstat, vars största och politiskt inflytelserikaste medlem var Serbien. Bland kroaterna uppstod snart missnöje med vad som upplevdes som serbernas ledande ställning. Axelmakterna utnyttjade de nationella spänningarna 1941, då de styckade det ockuperade Jugoslavien och förklarade Kroatien självständigt. Till det dåvarande Kroatien hörde en stor del av nuvarande Bosnien-Hercegovinas område och med det

en betydande serbisk minoritet. Åren 1941—45 under kroatiskt styre efterlämnade bittra minnen hos serberna. Det är därför inget att undra över att den nya frigörelseprocess från Jugoslavien som började i och med att Kroatien förklarade sig självständigt i juni 1991 blev lång och blodig. Den kroatiska armén blev tvungen att under flera år strida mot förbundsstatens trupper och serbiska styrkor beväpnade av dem för att få hela landet under centralförvaltningens kontroll. Frigörelseprocessen avslutades först i januari 1998, när östra Slavonien på fredlig väg inlemmades med Kroatien efter att tillfälligt ha stått under FN:s kontroll. Krigets förödande inverkan på Kroatiens ekonomi illustreras av att landets reella BNP beräknas ha sjunkit med hela 40 % från 1989 till 1993. Industriproduktionen sjönk ännu mer eftersom handeln med den splittrade förbundsstaten avstannade.

Situationen i Kroatien har för närvarande stabiliserats sedan landet uppnådde territori-

ell enhetlighet. Också befolkningen är homogenare, eftersom en stor del av den serbiska minoriteten har lämnat landet. Den kroatiska nationalitetskänslan är fortfarande understruket stark och relationerna till Jugoslavien svala. Våldet i Bosnien och senast i Kosovo har upprätthållit områdets rykte som krishärd och bromsat upp utvecklingen också i Kroatien. Särskilt turismen, som är viktig för landet, har lidit. Kroatiens främsta turistattraktion är den dalmatiska kusten, som till största delen hör till landet. Den turistboom som väntades i år uteblev på grund av händelserna i Kosovo.

Återuppbygganden efter kriget och efterfrågan på konsumtionsvaror, som ökat kraftigt efter att krediterna släpptes fria 1996, har emellertid stimulerat Kroatiens ekonomi och lett till att BNP steg fram till 1997 med nästan 80 % från 1989 års nivå. I genomsnitt har BNP ökat med 4,4 % under de fem senaste åren, men 1998 underskreds genomsnittet i och med att regeringen stramade åt skatte- och penningpolitiken.

Kroatien har under de senaste åren behärskat inflationen ganska väl och konsumtionspriserna har på årsnivå stigit med i genomsnitt tre procent. Också verkningarna av den bankkris som följde efter avregleringen av penningmarknaden kommer att bli jämförelsevis små tack vare den kroatiska centralbankens snabba åtgärder. Kroatiens länderrisk har under de senaste två åren varit mindre än till och med Ungerns i vissa internationella klassificeringsinstitutets analyser.

Kroatien försöker kraftigt integrera sig med väststaterna, som emellertid hittills har förhållit sig med vissa reservationer till en tillnärmning av relationerna. Man har väntat att Kroatien klarare skall förbinda sig till att efterfölja Daytonavtalet som avslutade Bosnienkriget och vidareutveckla sitt politiska system. Kroatiens tydliga stöd till väst under Kosovokrisen samt anslutningen till avtalet om stabilitet i sydöstra Europa har dock förbättrat relationerna till EU. Närmast är det fråga om Kroatien kommer att bli medlem i världshandelorganisationen WTO, vilket enligt de senaste uppskattningarna kommer att ske redan år 2000. Medlemskap i Nato är fortsättningsvis ett långsiktigt mål för Kroatien, men en överenskommelse om partnerskap för fred kan bli verklighet inom den närmaste framtiden.

Kroatiens två största handelspartner är Italien och Tyskland, deras andel av både ex-

porten och importen 1998 var i storleksklassen 17—19 %. Därefter följde Slovenien med ca 9 % och Österrike med en ett par procentenheter mindre andel. Bosnien-Hercegovina var ett betydande exportområde med en andel på 14 % av den totala exporten. EU:s andel av den totala exporten var 48 % och av den totala importen 59 %. De viktigaste exportartiklarna var fartyg och kemiska produkter. År 1998 uppgick värdet på den totala exporten till 4,5 mrd. dollar och värdet på importen till 8,4 mrd. dollar. Kroatiens handelsbalans har under de senaste åren varit klart negativ, vilket beror på återuppbyggnaden och den stora efterfrågan på konsumtionsvaror.

Handeln mellan Kroatien och Finland har hittills varit mycket ensidig: i fjol uppgick Finlands export till Kroatien till 202 milj. mk, medan importen uppgick till bara 11 milj. mk. Exportsiffran för 1998 var den hittills största och översteg värdet på exporten till Slovenien. Däremot har importen från Kroatien fortsättningsvis varit omkring 10 milj. mk. Två tredjedelar av Finlands export till Kroatien har utgjorts av maskiner och apparatur. Exporten dominerades klart av teleutrustning. Papprets andel har varit omkring 15—20 %. Importen från Kroatien har till största delen bestått av metaller och metallprodukter.

De finländska investeringarna i Kroatien har tills vidare varit obetydliga. I Rijeka fungerar ett samföretag, Protoplan, som tillverkar fartygsinredningar. Dessutom har några finländska företag (bl.a. Valmet och Kone) försäljningskontor i Kroatien. Situationen kommer antagligen att förändras i och med att Kroatiens integration med Västeuropa djupnar och den politiska situationen i närområdena stabiliseras.

Sedan tidigare har Finland gällande överenskommelser om skydd för investeringar med Egypten (FördrS 3/1982), Kina (FördrS 4/1986), Sri Lanka (FördrS 54/1987), Malaysia (FördrS 79/1987), Ungern (FördrS 20/1989), Ryssland (ingånget med Sovjetunionen, FördrS 58/1991, protokoll om ändring FördrS 57/1999), Tjeckien (ingånget med Tjeckiska och Slovakiska Federativa Republiken, FördrS 73/1991), Estland (FördrS 104/1992), Lettland (FördrS 5/1993), Rumänien (FördrS 121/1992), Litauen (FördrS 119/1992), Uzbekistan (FördrS 74/1993), Ukraina (FördrS 6/1994), Vitryssland (FördrS 89/1994), Turkiet

(FördrS 29/1995), Chile (FördrS 23/1996), Vietnam (FördrS 27/1996), Argentina (FördrS 21/1996), Republiken Korea (FördrS 25/1996), Thailand (FördrS 35/1996), Slovakien (ingånget med Tjeckiska och Slovakiska Federativa Republiken, FördrS 37/1996), Peru (FördrS 33/1996), Förenade Arabemiraten (FördrS 22/1997), Kuwait (FördrS 32/1997), Indonesien (FördrS 34/1997), Moldova (FördrS 42/1997), Kazakstan (FördrS 20/1998) Polen (FördrS 28/1998), Albanien (FördrS 16/1999), Oman (FördrS 18/1999), Bulgarien (FördrS 50/1999) och Filippinerna (FördrS 52/1999).

2. Beredningen av överenskommelsen

Initiativet till en överenskommelse om skydd av investeringar mellan Finland och Kroatien togs redan 1994 av Kroatien, men Finland ansåg att det då ännu inte fanns ett direkt behov av att inleda förhandlingar. Den senare utvecklingen, Kroatiens nära relationer till EU-länderna och särskilt den ökade finländska exporten till Kroatien ledde dock ganska snabbt till att man ansåg det vara motiverat att ingå en överenskommelse med Kroatien om främjande av och skydd för investeringar.

I oktober 1998 utbytte Finland och Kroatien avtalsutkast för att inleda förhandlingarna. I början av 1999 utväxlade parterna också som förberedande åtgärd skriftliga kommentarer till de punkter i avtalet som krävde förhandlingar. Man kom överens om att förhandlingarna skulle föras 23—24 februari 1999 i Zagreb. Förhandlingarna avslutades med att avtalstexten paraferades den 24 februari 1999.

Överenskommelsen undertecknades på ministernivå i Helsingfors den 1 juni 1999 i samband med att Kroatiens utrikesminister Mate Granic besökte Helsingfors. För Finlands del undertecknades överenskommelsen av utrikeshandelsminister Kimmo Sasi.

3. Överenskommelsens betydelse

I överenskommelsen definieras begreppen investering och investering samt överenskommelsens geografiska tillämpningsområde. Genom överenskommelsen främjas investeringar allmänt och skyddas investeringar som gjorts i landet.

Enligt överenskommelsen skall vardera

avtalslutande parten på sitt territorium medge investeringar som görs av den andra avtalslutande partens investerare en rättvis och skälig behandling samt fullt skydd och full säkerhet. På dylika investeringar skall tillämpas en behandling som är minst lika förmånlig som den behandling som tillämpas på investeringar gjorda av egna investerare eller av tredje länders investerare, beroende på vilken behandling som är förmånligare för investeraren.

Investeringar som avses i överenskommelsen kan nationaliseras, exproprieras eller annars omhändertas, men endast på icke-diskriminerande basis och i allmänt intresse. En dylik åtgärd kan vidtas endast mot direkt, tillräcklig och faktisk ersättning och med iakttagande av behöriga lagliga tillvägagångssätt.

Investeringsförluster som förorsakas av krig, väpnad konflikt, nödläge eller motsvarande händelser skall gottgöras eller ersättas till minst samma nivå som gottgörelse som medges parternas egna investerare eller investerare från något tredje land.

Överenskommelsen möjliggör omedelbar överföringsfrihet i konvertibel valuta för tillgångar i fråga om både löpande betalningar och kapitalöverföringar.

I överenskommelsen ingår bestämmelser om skiljeförfarande vid domstol och internationellt skiljeförfarande för den händelse att det uppstår tvister mellan en investerare och en avtalslutande part. Tvister mellan de avtalslutande parterna om tolkningen och tillämpningen av överenskommelsen skall avgöras i en internationell skiljedomstol som inrättas särskilt för varje enskilt fall.

4. Propositionens verkningar

Bestämmelserna i överenskommelsen syftar närmast till att minska den möjligheten att företagets investeringar behandlas godtyckligt samt till att göra investeringsmiljön i mållandet mer förutsägbar. Genom överenskommelsen strävar man efter att minska den politiska länderrisk som ansluter sig till utländska investeringar, och därigenom sänka investeringströskeln för företagen. Överenskommelsen har även en sänkande effekt på finansieringskostnaderna för utländska investeringar.

Överenskommelsen har inga statsekonomiska verkningar.

DETALJMOTIVERING

5. Överenskommelsens innehåll

Artikel 1. I artikeln definieras de i överenskommelsen använda begreppen investering, investerare, avkastning, fritt konvertibel valuta och avtalsslutande parts territorium. Även uttrycket "utan dröjsmål" som förekommer i artikel 7 om överföringsfrihet för betalningar definieras i detta sammanhang. Av artikelns lydelse framgår att investeringar som görs av dotterbolag i tredje land inte omfattas av överenskommelsen.

Artikel 2. Artikeln innehåller den allmänna principen att investeringar skall tillåtas och främjas på de avtalsslutande parternas territorier. De avtalsslutande parterna förbinder sig också att, inom ramen för sin lagstiftning, bevilja tillstånd som anknyter till investeringar, inklusive uppehålls- och arbetstillstånd för den andra avtalsslutande partens investerares personal i nyckelställning och deras närstående familjemedlemmar.

Artikel 3. Vardera avtalsslutande part förbinder sig att skydda investeringar som gjorts av den ena avtalsslutande partens investerare på den andra avtalsslutande partens territorium och behandla dem rättvist och jämlikt. Värddparten får inte rikta oskäliga, godtyckliga eller diskriminerande bestämmelser mot investeringar eller affärsverksamhet i anslutning till dessa. Förbjudna är även på sagda sätt verkande anspråk, genom vilka värddparten ingriper i affärsverksamhet på sitt territorium t.ex. genom att utfärda bestämmelser om anskaffning av råmaterial samt framställning av produkter, produktion och distribution.

Enligt artikeln förbinder sig de avtalsslutande parterna att offentligen tillhandahålla lagar och andra myndighetsbeslut som inverkar på tillämpningen av bestämmelsen.

Artikel 4. Artikeln förpliktar den ena avtalsslutande parten att garantera investeringar som görs av den andra avtalsslutande partens investerare en minst lika förmånlig behandling som den beviljar investeringar gjorda av egna investerare eller investerare från något tredje land. Kravet på förmånlig behandling gäller även administration, utnyttjande, åtnjutande eller försäljning av investeringar.

I detta sammanhang bestäms också om

undantag från den mest gynnsamma behandlingen som är huvudregeln. Bl.a. utesluts regionala ekonomiska organisationer och tullunioner från överenskommelsens tillämpningsområde, så att de fördelar som följer av dem inte behöver utsträckas till att gälla den andra avtalsslutande partens investerare. Från överenskommelsens tillämpningsområde utesluts likaså sådana förmåner som följer av internationella skatteavtal samt multilaterala investeringsavtal.

Artikel 5. För nationalisering eller expropriering av egendom ställs strängare villkor än vad som är brukligt i nationell lagstiftning. Sådana åtgärder skall kunna vidtas bara i allmänt intresse och på en icke-diskriminerande basis. Ersättningen skall betalas utan dröjsmål i en konvertibel valuta och den skall vara direkt, tillräcklig och faktisk. Ersättningen skall motsvara ett skäligt marknadsvärde på investeringen. Den som får ersättning har rätt att få gällande ränta på ersättningsbeloppet fram till betalningsdagen. Han har också rätt att snabbt bestrida expropriationsbeslutet vid en domstol eller en annan behörig myndighet i värderlandet.

Artikel 6. I artikeln ingår bestämmelser för det fall att investeringar som gjorts av en avtalsslutande parts investerare förorsakas förluster till följd av krig, uppror, nationellt nödläge, revolt eller någon annan motsvarande händelse. Om den avtalsslutande parten i värderlandet på grund av händelsen betalar ersättning till investerare, skall den andra avtalsslutande partens investerare behandlas minst lika förmånligt som värderlandets egna eller ett tredje lands investerare.

Värderlandet är dock enligt stycke 2 under vissa förutsättningar dock direkt ansvarig för sådan skada den andra avtalsslutande partens investerare lidit p.g.a. att värderlandets trupper eller myndigheter lagt beslag på eller förstört deras egendom. Om ersättningens storlek och betalningssättet samt investerarens rättsskydd bestäms på motsvarande sätt som i artikel 5.

Artikel 7. I överenskommelsen garanteras fri överföringsrätt för kapital, avkastning, räntor, betalningar, ersättningar och utländska anställdas inkomster. Överföringarna skall göras utan dröjsmål i en fritt konvertibel valuta enligt landets gällande växelkurs.

I artikeln bestäms också om definitionen på gällande kurs i undantagsfall.

Artikel 8. Om en avtalsslutande part eller ett organ som den utsett har beviljat en garanti eller annan motsvarande förbindelse för en investering på den andra avtalsslutande partens territorium och på dessa grunder blivit ersättningsskyldig, övergår alla rättigheter som hänför sig till denna investering till den förstnämnda, dvs. den betalningsskyldiga avtalsslutande parten. Enligt principen om substitution kan parten, antingen själv eller genom ett organ som den utsett, utöva dessa rättigheter i samma utsträckning som den ursprungliga investeraren.

Artikel 9. I artikeln bestäms förfarandet i sådana fall då det på basis av nationell lagstiftning eller förpliktelser enligt nationell rätt finns en gällande bestämmelse som berättigar en avtalsslutande part att medge den andra avtalsslutande partens investerare en förmånligare behandling än vad som bestäms i denna överenskommelse. I dessa fall skall bestämmelsen, i den mån den är förmånligare, iakttas i stället för överenskommelsen.

Artikel 10. I artikeln bestäms om förfarandet vid lösning av tvister mellan en avtalsslutande part och en investerare från den andra avtalsslutande parten. I artikelns början konstateras att tvister i första hand skall lösas genom förhandlingar. Om förhandlingarna inte leder till resultat kan investeraren ta upp tvisten i en behörig domstol i värdlandet eller hänskjuta den till skiljeförfarande. Valet är slutligt dock med det undantaget att en tvist som det inte meddelats något avgörande i kan hänskjutas från nationell domstol till skiljeförfarande.

En investerare som tyr sig till skiljeförfarande har två alternativ: a) det internationella centralorganet för biläggande av investeringstvister (ICSID) eller b) en ad hoc-skiljedomstol som grundar sig på de regler som antagits av Förenta Nationernas kommission för internationell handelsrätt (UNCITRAL). De avtalsslutande staterna godkänner oåterkalleligt de i artikeln fastställda domstolarnas behörighet i tvister rörande investeringar. De erkänner också domarnas slutgiltighet och giltighet samt verkställbarhet inom sitt territorium.

De avtalsslutande parterna förbinder sig att inte i något skede av skiljeförfarandet hävda att en investerare erhållit ersättning för skadan på basis av ett avtal om garanti eller

försäkring. Artikeln är till sin natur processrättslig och tryggar investerarens ställning vid tvister med en avtalsslutande part.

Artikel 11. Denna artikel gäller tvister mellan de avtalsslutande parterna, dvs. regeringarna, om tolkningen och tillämpningen av överenskommelsen som enligt stycke 1 i artikeln i mån av möjlighet skall lösas genom förhandlingar. Om en lösning i tvisten likväl inte uppnås inom sex månader, kan enligt stycke 2 någondera av de avtalsslutande parterna hänskjuta tvisten till en ad hoc-skiljedomstol.

Bestämmelser om bildande av en skiljedomstol samt om dess sammansättning och förfaringssätt ingår i stycke 3—7 i artikeln.

Artikel 12. Enligt denna artikel skall överenskommelsen tillämpas på alla investeringar som gjorts före och efter dess ikraftträdande. Däremot tillämpas den inte på tvister som har uppkommit eller anspråk som har bilagts före ikraftträdandet.

Artikel 13. Artikeln innehåller de sedvanliga slutbestämmelserna om ikraftträdande av överenskommelsen. Överenskommelsen träder i kraft trettio dagar efter den dag då parterna har meddelat varandra att de nationella rättsliga villkoren för ikraftträdandet har uppfyllts.

Artikel 14. Överenskommelsen är i kraft tjugo år och efter det alltid i perioder om tjugo år, om inte överenskommelsen sagts upp av endera parten minst tolv månader innan den ursprungliga eller fortsatta giltighetstiden upphört. Den s.k. skyddstiden efter uppsägning är också tjugo år.

6. Behovet av riksdagens samtycke

Enligt artikel 5 i överenskommelsen kan en avtalsslutande part expropria investeringar som gjorts av den andra partens investerare endast på de villkor som närmare anges i artikeln. I artikeln ingår även bestämmelser om ersättningar som skall betalas med anledning av sådana åtgärder samt om räntor på dessa ersättningar.

Enligt 12 § 2 mom. regeringsformen skall om expropriation bestämmas genom lag. De ovan nämnda bestämmelserna i artikeln, vilka gäller betalning av ersättningar, står dessutom delvis i strid med expropriationslagstiftningen. Därför kräver bestämmelserna i artikel 5 riksdagens godkännande.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 33 § regeringsformen föreslås

att Riksdagen godkänner de bestämmelser som kräver Riksdagens samtycke i den i Helsingfors den 1 juni 1999 mellan Republiken Finlands regering och Republiken Kroatians regering ingångna överenskommelsen om ömsesidigt främjande av och skydd för investeringar.

Eftersom överenskommelsen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lag

om godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen med Kroatien om ömsesidigt främjande av och skydd för investeringar

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
Bestämmelserna i den i Helsingfors den 1 juni 1999 mellan Republiken Finlands regering och Republiken Kroatians regering ingångna överenskommelsen om ömsesidigt främjande av och skydd för investeringar är, för så vitt de hör till området för lagstiftningen, i kraft så som därom har avtalats.

2 §
Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning.

3 §
Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 12 november 1999

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister *Jan-Erik Enestam*

(Översättning)

ÖVERENSKOMMELSE

MELLAN REPUBLIKEN FINLANDS REGERING OCH REPUBLIKEN KROATIENS REGERING OM ÖMSESIDIGT FRÄMJANDE AV OCH SKYDD FÖR INVESTERINGAR

Republiken Finlands regering och republiken Kroatians regering (nedan de avtalslutande parterna),

som önskar öka det ekonomiska samarbetet mellan de avtalslutande parterna i fråga om investeringar gjorda av den ena avtalslutande partens investerare på den andra avtalslutande partens territorium,

som är medvetna om att en överenskommelse om den behandling som medges sådana investeringar främjar rörligheten för privat kapital och de avtalslutande parternas ekonomiska utveckling,

som är överens om att stabila ramar för investeringar säkerställer att användningen av ekonomiska resurser är så effektiv som möjligt och ökar välbefindandet,

som har beslutat att ingå en överenskommelse om ömsesidigt främjande av och skydd för investeringar,

har kommit överens om följande:

Artikel 1

Definitioner

Vid tillämpningen av denna överenskommelse avses följande:

1. "Investering" omfattar alla slag av tillgångar som har etablerats eller anskaffats av en investerare från en avtalslutande part på den andra avtalslutande partens territorium i enlighet med den sistnämnda avtalslutande partens lagar och bestämmelser, inklusive i synnerhet, men inte uteslutande,

a) lös och fast egendom samt all slags begränsade sakrätter, såsom inteckning, pant- och retentionsrätt, nyttjanderätt och andra motsvarande rättigheter,

b) aktier, masskuldebrev och andra andelar i företag,

AGREEMENT

BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF CROATIA ON THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of Croatia (hereinafter the "Contracting Parties");

Desiring to promote greater economic cooperation between them, with respect to investment by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party;

Recognizing that agreement upon the treatment to be accorded to such investment will stimulate the flow of private capital and the economic development of the Contracting Parties;

Agreeing that a stable framework for investment will maximize effective utilization of economic resources and increase prosperity;

Having resolved to conclude the Agreement on the reciprocal promotion and protection of investments;

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purposes of the Agreement:

1. The term "investment" means every kind of asset established or acquired by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with its laws and regulations and shall include in particular, though not exclusively:

a) movable and immovable property as well as any other rights in rem such as mortgages, liens, pledges, usufructs and similar rights;

b) stock, shares, debentures and other forms of participation in companies;

c) fordran på penningar eller prestationer av ekonomiskt värde, inklusive alla lån som har beviljats i avsikt att skapa ekonomiskt värde,

d) immateriella rättigheter, inklusive, men inte uteslutande, upphovsrätt och närstående rättigheter, industriell äganderätt, varumärken, patent, industriella mönsterrättigheter och tekniska processer, rättigheter till växtsorter, know-how, affärshemligheter, firmor och goodwill,

e) rättigheter som baserar sig på lag eller avtal att inleda ekonomisk eller kommersiell verksamhet, inklusive koncession för prospektering efter eller förädling, utvinning eller exploatering av naturtillgångar.

Förändringar i den form i vilken tillgångar investeras eller återinvesteras påverkar inte tillgångarnas karaktär av investeringar.

2. "Investerare" omfattar med avseende på vardera avtalslutande part:

a) fysiska personer som är medborgare i en avtalslutande part och gör en investering på den partens territorium,

b) juridiska personer som har registrerats, etablerats eller på annat behörigt sätt organiserats i enlighet med en avtalslutande parts lagar och bestämmelser, som har sitt säte och som idkar affärsverksamhet på ifrågavarande avtalslutande parts territorium och som gör en investering på ifrågavarande avtalslutande parts territorium.

3. "Avkastning" avser de penningbelopp som investeringarna avkastar, och omfattar i synnerhet, men inte uteslutande, vinster, dividender, räntor, vinst av överlåtelse av egendom, royaltier, patent- och licensavgifter och andra avgifter. Reinvesterad avkastning behandlas på samma sätt som en ursprunglig investering.

4. "Utän dröjsmål" avser den tid som vanligen krävs för överföring av betalningar. Denna tid räknas från den dag då begäran om överföring har framställts och den kan i ingen händelse överskrida en månad.

5. "Fritt konvertibel valuta" avser en valuta som växlas allmänt på den internationella valutamarknaden och används allmänt i internationell handel.

6. "Territorium" avser:

— med avseende på republiken Finland: landområdet, interna vattenområden och territorialhavet och luftrummet ovanför dem samt havszoner utanför territorialhavet över vilka republiken Finland i enlighet med gällande nationell rätt och internationell rätt

c) claims to money or to any performance having economic value, including every loan granted for the purpose of creating economic value;

d) intellectual property rights including, but not limited to, copyrights and neighbouring rights, industrial property rights, trademarks, patents, industrial designs and technical processes, rights in plants varieties, know-how, trade secrets, trade names and goodwill;

e) rights to engage in economic and commercial activities conferred by law and by virtue of a contract, including concessions to search for, cultivate, extract or exploit natural resources.

Any change of the form in which asset is invested or reinvested shall not affect its character as an investment.

2. The term "investor" means in respect of either Contracting Party:

a) a natural person, a national of a Contracting Party who makes an investment in the territory of the other Contracting Party;

b) a legal person incorporated, constituted or otherwise duly organised in accordance with the laws and regulations of one Contracting Party, having its seat and performing business activity in the territory of the same Contracting Party and making an investment in the territory of the other Contracting Party;

3. The term "returns" means income deriving from an investment and includes, in particular though not exclusively, profits, dividends, interests, capital gains, royalties, patents licence fees, and other fees. Reinvested returns shall enjoy the same treatment as the original investment.

4. The term "without delay" shall mean such period as is normally required for the transfer of payments. The said period shall commence on the day on which the request for transfer has been submitted and may on no account exceed one month.

5. The term "freely convertible currency" means a currency which is widely traded in international foreign exchange markets and widely used in international transactions.

6. The term "territory" means:

— with respect to the Republic of Finland: the land territory, internal waters and territorial sea and the airspace above them, as well as the maritime zones beyond the territorial sea over which the Republic of Finland exercises sovereign rights or jurisdiction in

utövar suveräna rättigheter eller jurisdiktion.

— med avseende på republiken Kroatien: republikens Kroatiens territorium samt de havsområden som ansluter sig till territorialhavets yttre gräns, inklusive havsbotten och dess inre, och över vilka republiken Kroatien i enlighet med internationell rätt utövar suveräna rättigheter och jurisdiktion.

Artikel 2

Främjande och godkännande av investeringar

1. Vardera avtalsslutande parten uppmuntrar och skapar gynnsamma förhållanden för den andra avtalsslutande partens investerare att göra investeringar på sitt territorium, och godkänner sådana investeringar i enlighet med sina lagar och bestämmelser.

2. För att uppmuntra den inbördes rörligheten för investeringar försöker vardera avtalsslutande parten meddela den andra avtalsslutande parten om investeringsmöjligheter på sitt område på begäran av vardera avtalsslutande parten.

3. Vardera avtalsslutande parten medger vid behov och i enlighet med sin lagstiftning tillstånd i anslutning till investeringar på sitt område, inklusive tillstånd att enligt investerarens val anställa personal inom den högsta ledningen och teknisk personal oberoende av deras nationalitet.

4. Vardera avtalsslutande parten tillåter fysiska personers inresa, vistelse och arbete i enlighet med sina lagar, bestämmelser och förfaringsätt och oberoende av nationalitet, personal i nyckelställning, som anställts för den andra avtalsslutande partens investeringar, att resa in i landet, vistas och arbeta på sitt territorium. Närstående familjemedlemmar (make och minderåriga barn) till sådan personal i nyckelställning behandlas på samma sätt i fråga om inresa och tillfällig vistelse i värdlandet.

Artikel 3

Skydd för investeringar

1. Vardera avtalsslutande parten utsträcker inom sitt territorium fullt skydd och full sä-

accordance with its national law in force and international law.

— with respect to the Republic of Croatia: the territory of the Republic of Croatia as well as those maritime areas adjacent to the outer limit of the territorial sea including the seabed and subsoil over which the Republic of Croatia exercises, in accordance with international law, its sovereign rights and jurisdiction.

Article 2

Promotion and admission of investments

1. Each Contracting Party shall encourage and create favourable conditions for investors of the other Contracting Party to make investments in its territory and shall admit such investments in accordance with its laws and regulations.

2. In order to encourage mutual investment flows, each Contracting Party shall endeavour to inform the other Contracting Party, at the request of either Contracting Party, on the investment opportunities in its territory.

3. Each Contracting Party shall grant, whenever necessary, within the framework of its legislation, permits in connection with the investments in its territory, including authorisations for engaging top managerial and technical personnel of their choice, regardless of nationality.

4. Each Contracting Party shall permit, subject to its laws, regulations and procedures affecting the entry, stay and work of natural persons, regardless of nationality, key personnel including top managerial and technical persons who are employed for the purposes of investments by an investor of the other Contracting Party, to enter, sojourn and work in its territory. Immediate family members (spouse and minor children) of such key personnel shall also be granted similar treatment with regard to the entry and temporary stay in the host Contracting Party.

Article 3

Protection of investments

1. Each Contracting Party shall extend in its territory full protection and security to

kerhet till investeringar som gjorts av den andra avtalsslutande partens investerare och till avkastningen av dem. Ingendera parten får genom godtyckliga, oskäligen eller diskriminerande åtgärder skada utvecklandet, administrationen, upprätthållandet, utnyttjandet, åtnjutandet, utvidgandet, försäljningen eller en eventuell realisering av sådana investeringar. Vardera parten beaktar andra förpliktelser som parten eventuellt har i fråga om vissa investeringar som gjorts av den andra avtalsslutande partens investerare.

2. Investeringar som vardera avtalsslutande partens investerare gjort på den andra avtalsslutande partens territorium och avkastning på dem medges en rättvis behandling i enlighet med internationell rätt och bestämmelserna i denna överenskommelse.

3. Ingendera avtalsslutande parten skall på sitt territorium mot investeringar som gjorts av den andra avtalsslutande partens investerare vidta tvingande åtgärder beträffande anskaffning av material, produktionsmedel, verksamhet, transporter eller marknadsföring av produkter eller andra motsvarande bestämmelser som har oskäligen eller diskriminerande verkningar.

4. Vardera avtalsslutande parten skall utan dröjsmål publicera eller eljest offentligen tillhandahålla sina allmänt tillämpliga lagar, bestämmelser, procedurer och förvaltningsbeslut och domstolsbeslut samt internationella överenskommelser som kan inverka på investeringar som den avtalsslutande partens investerare gjort på den andra avtalsslutande partens territorium.

Artikel 4

Nationell behandling och behandling som mest gynnad nation

1. Vardera avtalsslutande parten skall på sitt territorium medge investeringar som den andra avtalsslutande partens investerare gjort och avkastning av dem en behandling som inte får vara mindre förmånlig än den som den medger sina egna investerare investeringar och avkastning av dem eller en tredje stats investeringar eller avkastning av dem, beroende på vilken behandling som är förmånligare för den ifrågavarande investeringen.

2. Vardera avtalsslutande parten skall på sitt territorium beträffande administration, upprätthållande, utnyttjande, åtnjutande eller

investments and returns of investors of the other Contracting Party. Neither Contracting Party shall hamper, by arbitrary, unreasonably or discriminatory measures, the development, management, maintenance, use, enjoyment, expansion, sale and if it is the case, the liquidation of such investments. Either Contracting Party shall observe any other obligation it may have entered into with regard to specific investments of investors of the other Contracting Party.

2. Investments or returns of investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party shall be accorded fair and equitable treatment in accordance with international law and provisions of this Agreement.

3. Each Contracting Party shall in its territory not impose mandatory measures on investments by investors of the other Contracting Party concerning purchase of materials, means of production, operation, transport, marketing of its products or similar orders having unreasonable or discriminatory effects.

4. Each Contracting Party shall promptly publish, or otherwise make publicly available, its laws, regulations, procedures and administrative rulings and judicial decisions of general application as well as international agreements which may affect the investments of investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party.

Article 4

National treatment and most favoured nation treatment

1. Neither Contracting Party shall accord in its territory to investments and returns of investors of the other Contracting Party a treatment less favourable than that which it accords to investments and returns of its own investors, or investments and returns of investors of any other third State, whichever is more favourable to the investors concerned.

2. Neither Contracting Party shall accord in its territory to the investors of the other Contracting Party, as regards management,

försäljning av investeringar medge en behandling som inte får vara mindre förmånlig än den behandling som den medger sina egna investerare eller en tredje stats investerare, beroende på vilken behandling som är förmånligare för den ifrågavarande investeraren.

3. Bestämmelserna i stycke 1 och 2 i denna artikel skall inte anses förplikta den avtalsslutande parten att medge den andra avtalsslutande partens investerare fördelar av en behandling, en preferens eller ett privilegium med stöd av

a) existerande eller framtida tullunioner eller ekonomiska unioner, frihandelsområden eller motsvarande internationella överenskommelser,

b) en internationell överenskommelse eller ett internationellt arrangemang som helt eller delvis hänför sig till beskattning,

c) en multilateral konvention eller överenskommelse som helt eller delvis hänför sig till investeringar, som vardera avtalsslutande parten är part i eller som den i framtiden kan bli part i.

Artikel 5

Expropriation

1. En avtalsslutande part får inte, direkt eller indirekt, expropriera eller nationalisera en sådan investering på sitt territorium som gjorts av en investerare från den andra avtalsslutande parten eller vidta åtgärder med motsvarande effekt (nedan "expropriation"), om inte åtgärderna vidtas

a) i allmänt intresse,

b) på icke-diskriminerande basis,

c) med iakttagande av vederbörligt rättsligt förfarande, och

d) mot betalning av direkt, tillräcklig och faktisk ersättning.

2. Ersättning skall betalas utan dröjsmål.

3. En dylik ersättning skall motsvara det skäligen marknadsvärdet på den exproprierade investeringen omedelbart före expropriationen eller innan expropriationen hade blivit allmänt känd, beroende på vilken tidpunkt som är tidigare.

4. Ett sådant skäligen marknadsvärde beräknas i en fritt konvertibel valuta enligt den växelkurs som gällde vid den tidpunkt som

maintenance, enjoyment, use or disposal of their investment, a treatment which is less favourable than that which it accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable to the investors concerned.

3. The provisions of paragraphs 1. and 2. of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege which may be extended by the former Contracting Party by virtue of:

a) any existing or future customs union or economic union, free trade area or similar international agreement,

b) any international agreement or arrangement, completely or partially related to taxation,

c) any multilateral convention or treaty relating wholly or mainly to investments, to which either of the Contracting Party is or may become a Party in the future.

Article 5

Expropriation

1. A Contracting Party shall not expropriate or nationalise directly or indirectly an investment in its territory of an investor of another Contracting Party or take any measure or measures having equivalent effect (hereinafter referred to as "expropriation") except:

a) for a purpose which is in the public interest,

b) on a non-discriminatory basis,

c) in accordance with due process of law, and

d) accompanied by payment of prompt, adequate and effective compensation.

2. Compensation shall be paid without delay.

3. Such compensation shall amount to the fair market value of the expropriated investment at the time immediately before the expropriation was taken or became publicly known, whichever is earlier.

4. Such fair market value shall be expressed in a freely convertible currency on the basis of the market rate of exchange ex-

avses i stycke 2. Ersättningen omfattar ränta enligt den ifrågavarande valutans kommersiella marknadsbaserade ränta från tidpunkten för expropriationen och till betalningsdagen.

5. En investerare vars investeringar exproprieras har rätt att snabbt få ärendet, inklusive värderingen av investeringarna och betalningen av ersättningen enligt principerna i denna artikel, behandlat av en judiciell myndighet eller en annan behörig myndighet.

Artikel 6

Ersättning av skador eller förluster

1. När investeringar gjorda av en avtalsslutande parts investerare förorsakas förlust eller skada på grund av krig eller annan väpnad konflikt som inte är en följd av den avtalsslutande parts aktiviteter som investeraren är medborgare i, på grund av oroligheter, revolution, upplopp eller motsvarande händelser på den sist nämnda avtalsslutande partens territorium, skall denna avtalsslutande part i fråga om restitution, gottgörelse, skadestånd eller andra arrangemang medges en behandling som inte får vara mindre förmånlig än den behandling som medges den senare avtalsslutande partens egna investerare eller investerare från en tredje stat, beroende på vad som är förmånligare för investeraren.

2. Utan hinder av stycke 1 skall den avtalsslutande partens investerare, som på grund av någon av de händelser som avses i nämnda punkt har förorsakats sådan skada eller förlust på den andra avtalsslutande partens territorium som förorsakats av

a) att den avtalsslutande partens styrkor eller myndigheter har lagt beslag på deras egendom eller en del av den,

b) att den avtalsslutande partens styrkor eller myndigheter har förstört deras egendom eller en del av den, om detta inte berott på stridssituationen eller varit nödvändigt för situationen, medges omedelbar restitution och när det är möjligt direkt, tillräcklig och faktisk ersättning för skador eller förluster som har uppkommit vid beslagtagningen eller till följd av förstörelsen av egendomen. Betalningarna skall erläggas utan dröjsmål i fritt konvertibel valuta.

isting for that currency at the moment referred to in paragraph 2. of this Article. Compensation shall also include interest at a commercial rate established on a market basis for the currency in question from the date of expropriation until the date of actual payment.

5. The investor, whose investments are expropriated, shall have the right to prompt review of its case by a judicial or other competent authority of that Contracting Party, valuation of its investments and payment of compensation in accordance with the principles set out in this Article.

Article 6

Compensation for damage or loss

1. When investments made by investors of either Contracting Party suffer loss or damage owing to war or other armed conflict which is not a result of the activities of the Contracting Party to which the investors belong, civil disturbances, revolution, riot or similar events in the territory of the latter Contracting Party, they shall be accorded by the latter Contracting Party, treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or any other settlement, not less favourable than that that the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable to the investors concerned.

2. Without prejudice to paragraph 1. of this Article, investors of one Contracting Party who in any of the events referred to in that paragraph suffer damage or loss in the territory of the other Contracting Party resulting from:

a) requisitioning of their property or part thereof by its forces or authorities;

b) destruction of their property or part thereof by its forces or authorities which was not caused in combat action or was not required by the necessity of the situation, shall be accorded a prompt restitution, and where applicable prompt, adequate and effective compensation for damage or loss sustained during the period of requisitioning or as a result of destruction of their property. Resulting payments shall be made in freely convertible currency without delay.

3. En investerare vars investeringar förorsakas skada eller förluster i en situation som anges i stycke 2 har rätt att snabbt få ärendet, inklusive värderingen av investeringarna och betalningen av ersättningen enligt principerna i stycke 2, behandlat av en judiciell myndighet eller en annan behörig myndighet hos den ifrågavarande avtalsslutande parten.

3. Investor whose investments suffer damage or loss in accordance to paragraph 2. of this Article, shall have the right to prompt review of its case by a judicial or other competent authority of that Contracting Party and of valuation of its investments and payment of compensation in accordance with the principles set out in paragraph 2. of this Article.

Artikel 7

Article 7

Överföringar

Transfers

1. Vardera avtalsslutande parten skall säkerställa att alla betalningar som har samband med investeringar gjorda av den andra avtalsslutande partens investerare kan överföras fritt till och från dess territorium utan dröjsmål. Sådana överföringar skall särskilt omfatta, men inte utslutande

1. Each Contracting Party shall ensure that all payments relating to an investment in its territory of an investor of the other Contracting Party may be freely transferred into and out of its territory without delay. Such transfers shall include, in particular, though not exclusively:

a) startkapital och ytterligare belopp som är avsedda för att upprätthålla och utvidga en investering,

a) the initial capital and additional amounts to maintain or increase an investment;

b) avkastning,

b) returns;

c) belopp som krävs för betalningen av kontraktssenliga kostnader, återbetalning av lån, royaltier, förvaltningsavgifter, licensavgifter och andra motsvarande kostnader,

c) the amounts required for payment of expenses which arise from the operation of the investment under contract, loan repayments, payment of royalties, management fees, licence fees or other similar expenses;

d) avkastning på grund av försäljning eller realisering av hela eller en del av investeringen,

d) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment;

e) ersättningar betalda enligt artiklarna 5 och 6 i denna överenskommelse,

e) payments of compensation under Article 5 and 6 of this Agreement;

f) betalningar till följd av bilägandet av tvister,

f) payments arising out of the settlement of an investment dispute;

g) löner och andra arvoden till personal som i samband med en investering anställts från utlandet.

g) earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad in connection with an investment.

2. Vardera avtalsslutande parten skall säkerställa att överföringar enligt stycke 1 i denna artikel verkställs i en fritt konvertibel valuta enligt den växelkurs som gäller dagen då överföringen görs på den avtalsslutande parts territorium inom vilket investeringen görs. I avsaknad av en marknadskurs skall den växelkurs användas som motsvarar den korsväxelkurs som kan härledas ur de växelkurser som internationella valutafonden på betalningsdagen skulle tillämpa för konvertering av valutorna i fråga till särskilda dragningsrätter.

2. Each Contracting Party shall ensure that the transfers under paragraph 1. of this Article are made in a freely convertible currency at the rate of exchange valid on the date of transfer in the territory of the Contracting Party in which the investment is made. If a market rate is unavailable, the rate of exchange shall correspond to the cross rate obtained from those rates which would be applied by the International Monetary Fund on the date of payment for conversions of the currencies concerned into Special Drawing Rights.

3. Vardera avtalsslutande parten skall säkerställa att en ränta enligt den ifrågavarande valutans kommersiella marknadsränta räknas ut tillsammans med ersättningen för

3. Each Contracting Party shall ensure that the interest at the commercial rate established on the a market basis for the currency in question is calculated together with com-

en tid som börjar när de händelser som avses i artiklarna 5 och 6 inträffar och upphör betalningsdagen, och att betalningen erläggs i enlighet med bestämmelserna i stycke 1 och 2 i denna artikel.

Artikel 8

Substitution

Om en avtalslutande part eller ett organ som den utsett erlägger en betalning på grundval av ett sådant avtal om gottgörelse, garanti eller försäkring som ansluter sig till en investering på den andra avtalslutande partens territorium, skall den sistnämnda parten godkänna att investerarens rättigheter och anspråk övergår till den förstnämnda avtalslutande parten eller ett organ som den utsett, så att denne har rätt att utöva rättigheterna och genomföra anspråken enligt principen om substitution i samma utsträckning som den ursprungliga investeraren.

Artikel 9

Tillämpning av andra bestämmelser

Om någondera avtalslutande partens lagstiftning eller sådana förpliktelser under internationell rätt, som är i kraft eller som senare ingås mellan de avtalslutande parterna utöver denna överenskommelse, innehåller generella eller specifika bestämmelser enligt vilka investeringar gjorda av den andra avtalslutande partens investerare kan medges en behandling som är förmånligare än den behandling om vilken föreskrivs i denna överenskommelse, skall sådana bestämmelser, såtillvida som de är förmånligare för investeraren, gälla för denna överenskommelse.

Artikel 10

Lösning av tvister mellan en avtalslutande part och en investerare från den andra avtalslutande parten

1. Tvister som uppkommer mellan en avtalslutande part och en investerare från den andra avtalslutande parten skall avgöras genom förhandlingar.

2. Om en sådan tvist som avses i stycke 1 i denna artikel inte kan avgöras inom tre (3)

pensation for the period starting from the occurrence of events under Articles 5 and 6 until the date of transfer of payment and payment will be effected in accordance with provisions of paragraphs 1. and 2. of this Article.

Article 8

Subrogation

If a Contracting Party or its designated agency makes a payment under an indemnity, guarantee or contract of insurance given in respect of an investment of an investor in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognise the assignment of any right or claim of such investor to the former Contracting Party or its designated agency and the right of the former Contracting Party or its designated agency to exercise by virtue of subrogation any such right and claim to the same extent as its predecessor in title.

Article 9

Application of other provisions

If the provisions of law of either Contracting Party or international obligations existing at present or established thereafter between the Contracting Parties in addition to the present Agreement, contain a rule, whether general or specific, entitling investments by investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided for by the present Agreement, such rule shall, to the extent that it is more favourable, prevail over the present Agreement.

Article 10

Settlement of disputes between a Contracting Party and an investor of the other Contracting Party

1. Any investment dispute between a Contracting Party and an investor of the other Contracting Party shall be settled by negotiations.

2. If a dispute under paragraph 1. of this Article cannot be settled within three (3)

månader från den dag då skriftlig anmälan gjordes, kan tvisten på investerarens begäran hänskjutas till

a) en behörig domstol hos den avtalslutande part på vars territorium investeringen har gjorts,

b) förlikning eller skiljeförfarande hos Internationella centralorganet för biläggande av investeringstvister (ICSID), som upprättats genom konventionen om biläggande av investeringstvister mellan stat och medborgare i annan stat, vilken öppnades för under-tecknande i Washington den 18 mars 1965, eller

c) en ad hoc-skiljedomstol som upprättas i enlighet med bestämmelserna om skiljeförfarande, antagna av Förenta Nationernas kommission för internationell handelsrätt (UNCITRAL), om inte parterna i tvisten kommer överens om något annat.

Båda parterna i tvisten ger sitt oåterkalleliga samtycke till att allt som ansluter sig till investeringarna hänskjuts till ovan nämnd domstol eller skiljedomstol eller alternativt skiljeförfarande.

3. En investerare som har hänskjutit tvisten till en nationell domstol, kan dock ha rätt att hänskjuta ärendet till en sådan skiljedomstol som avses i stycke 2 i denna artikel, om investeraren, innan en nationell domstol har fattat beslut i ärendet, bestämmer att behandlingen enligt nationellt förfarande inte skall fortsätta.

4. Beslutet skall vara slutgiltigt och bindande, det skall verkställas enligt nationell lagstiftning och vardera avtalslutande parten skall säkerställa att beslutet godtas och verkställs i enlighet med de lagar och bestämmelser som gäller ärendet.

5. En avtalslutande part som är part i en tvist kan inte i något skede av förlikning eller skiljeförfarande eller verkställandet av beslutet åberopa att en investerare, som är den andra parten i tvisten, på grundval av en garanti eller en försäkring har fått en ersättning, som helt eller delvis täcker dennes förluster.

Artikel 11

Tvister mellan de avtalslutande parterna

1. Tvister mellan de avtalslutande parterna om tolkningen och tillämpningen av den

months of a written notification, the dispute shall be upon the request of the investor settled as follows:

a) by a competent court of the Contracting Party in whose territory the investment is made; or

b) by conciliation or arbitration by the International Centre for the Settlement of Investment Disputes (ICSID), established by the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on 18 March 1965; or

c) by an ad hoc arbitration tribunal, which unless otherwise agreed upon by the parties to the dispute, is to be established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL).

Both parties to the dispute give their irrevocable consent in respect of the fact that all disputes relating to investments are submitted to the above mentioned court, tribunal or alternative arbitration procedures.

3. An investor who has submitted the dispute to national jurisdiction may nevertheless have recourse to one of the arbitral tribunals mentioned in paragraph 2. of this Article if, before judgement has been delivered on the subject matters by a national court, the investor declares not to pursue the case any longer through national proceedings.

4. The award shall be final and binding; it shall be executed according to the national law; each Contracting Party shall ensure the recognition and enforcement of the arbitral award in accordance with its relevant laws and regulations.

5. A Contracting Party which is a party to a dispute shall not, at any stage of conciliation or arbitration proceedings or enforcement of an award, raise the objection that the investor who is the other party to the dispute has received an indemnity by virtue of a guarantee or an insurance in respect of all or a part of its losses.

Article 11

Settlement of disputes between the Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or applica-

na överenskommelse skall om möjligt lösas genom förhandlingar.

2. Om en tvist som avses i stycke 1 i denna artikel inte har lösts inom sex (6) månader, skall den på begäran av någondera avtalsslutande parten hänskjutas till en skiljedomstol.

3. Skiljedomstolen upprättas separat för varje enskilt fall enligt följande: vardera avtalsslutande parten skall utse en medlem till skiljedomstolen och dessa två skiljemän väljer en medborgare i en tredje stat till sin ordförande. Skiljemännen utses inom två (2) månader från den dag då den ena avtalsslutande parten har underrättat den andra avtalsslutande parten om sin avsikt att hänskjuta tvisten till en skiljedomstol vars ordförande skall utses inom två (2) månader.

4. Om de tidsfrister som anges i stycke 3 i denna artikel inte iakttas, kan vilken som helst av de avtalsslutande parterna i avsaknad av någon annan överenskommelse be presidenten i Internationella domstolen att verkställa de behövliga utnämningarna. Om presidenten i Internationella domstolen är medborgare i någondera avtalsslutande parten eller annars förhindrad att fullgöra uppgiften, skall vice presidenten i Internationella domstolen eller, om han är förhindrad, den till tjänsteåren äldsta medlemmen ombes att verkställa utnämningarna på samma villkor.

5. Skiljedomstolen fastställer sina egna procedurregler.

6. Skiljedomstolen skall fatta sitt beslut med stöd av denna överenskommelse och i överensstämmelse med internationell rätt. Domstolen fattar sitt beslut med enkel röstmajoritet och beslutet är slutgiltigt och bindande.

7. Vardera avtalsslutande parten skall bära kostnaderna för sin medlem och sin judiciella representation i skiljeförfarandet. Kostnaderna för ordföranden och övriga kostnader skall bäras till lika delar av de båda avtalsslutande parterna. Skiljedomstolen kan dock i sitt beslut fastställa att kostnaderna skall fördelas på ett annat sätt.

Artikel 12

Tillämpning av överenskommelsen

Denna överenskommelse tillämpas på investeringar som gjorts före eller efter det att

tion of this Agreement shall be settled as far as possible by negotiations.

2. If a dispute according to paragraph 1. of this Article cannot be settled within six (6) months it shall upon the request of either Contracting Party be submitted to an arbitral tribunal.

3. Such arbitral tribunal shall be constituted ad hoc as follows: each Contracting Party shall appoint one arbitrator and these two arbitrators shall agree upon a national of a third State as their chairman. Such arbitrators shall be appointed within two (2) months from the date one Contracting Party has informed the other Contracting Party, of its intention to submit the dispute to an arbitral tribunal, the chairman of which shall be appointed within two (2) further months.

4. If the periods specified in paragraph 3. of this Article are not observed, either Contracting Party may, in the absence of any other relevant arrangement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments. If the President of the International Court of Justice is a national of either of the Contracting Parties or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President or in case of his inability the member of the International Court of Justice next in seniority should be invited under the same conditions to make the necessary appointments.

5. The tribunal shall establish its own rules of procedure.

6. The arbitral tribunal shall reach its decision in virtue of the present Agreement and pursuant to the rules of international law. It shall reach its decision by a majority of votes; the decision shall be final and binding.

7. Each Contracting Party shall bear the costs of its own member and of its legal representation in the arbitration proceedings. The costs of the chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by both Contracting Parties. The tribunal may, however, in its award determine another distribution of costs.

Article 12

Application of the Agreement

This Agreement shall apply to investments made prior to or after the entry into force of

överenskommelsen trädde i kraft, men den skall inte tillämpas på investeringstvister, som har uppkommit eller anspråk som har bilagts före ikraftträdandet.

Artikel 13

Ikraftträdande

Denna överenskommelse träder i kraft den trettionde dagen efter den dag då den senare avtalsslutande parten meddelar den andra avtalsslutande parten på diplomatisk väg att de nationella rättsliga villkoren för ikraftträdandet har uppfyllts.

Artikel 14

Giltighetstid och uppsägning

1. Denna överenskommelse skall vara i kraft under en tid av tjugo (20) år, varefter giltighetstiden förlängs i perioder om tjugo (20) år, om inte en avtalsslutande part underrättar den andra avtalsslutande parten om sin avsikt att säga upp överenskommelsen ett år innan den ursprungliga giltighetstiden eller någon senare giltighetstid upphör. I ett sådant fall skall underrättelsen om uppsägning träda i kraft när den pågående giltighetstiden på tjugo (20) år upphör.

2. I fråga om investeringar som gjorts före den dag underrättelsen om uppsägning av överenskommelsen börjar gälla, gäller bestämmelserna i denna överenskommelse under en tid av tjugo (20) år från dagen för underrättelsen om uppsägningen.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen befulldäktade, undertecknat denna överenskommelse.

Upprättad i Helsingfors den 1 juni 1999 i två original exemplar på finska, kroatiska och engelska, vilka alla texter har samma giltighet. Vid meningsskiljaktigheter om tolkning skall den engelska texten gälla.

För Republiken
Finlands regering

För Republiken
Kroatiens regering

this Agreement, but shall not apply to any investment dispute that may have arisen or any claim, which was settled before its entry into force.

Article 13

Entry into force

This Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the date of receipt of the latter notification through diplomatic channels by which either Contracting Party notifies the other Contracting Party that its internal legal requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled.

Article 14

Duration and denunciation

1. This Agreement shall remain in force for the period of twenty (20) years and shall be extended thereafter for the following twenty (20) years periods unless, one year before the expiration of the initial or any subsequent period, either Contracting Party notifies the other Contracting Party of its intention to denounce the Agreement. In that case, the notice of denunciation shall become effective by the expiration of current period of twenty (20) years.

2. In respect of investments made prior to the date when the notice of denunciation of this Agreement becomes effective, the provisions of this Agreement shall continue to be effective for a period of twenty (20) years from the date of denunciation of this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, duly authorised thereto, have signed the present Agreement.

Done in duplicate at Helsinki on the 1st of June 1999 in Finnish, Croatian and English language, all three texts being equally authentic. In a case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of
the Republic of Finland

For the Government
of the Republic of Croatia

